

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σύντροφοι και συντρόφισσες.

Γ.Α.
Λόγοι
Κ.Ο.
7.12.97

Όρισα σήμερα την συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του κόμματός μας, καθώς η επικείμενη συζήτηση και ψήφιση του προϋπολογισμού στην Βουλή, αποτελεί κορυφαία πράξη εφαρμογής του προγράμματος που ενέκρινε και για το οποίο έδωσε εντολή με την ψήφο του ο ελληνικός λαός.

Προκάλεσα την συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας γιατί εμείς σήμερα έχουμε το βάρος εφαρμογής όχι μόνον μιας πολιτικής που ενέκρινε ο ελληνικός λαός, αλλά το βάρος εφαρμογής μιας πολιτικής που ταυτίζεται όσο ποτέ με τα ζωτικά, άμεσα και μακροπρόθεσμα συμφέροντα της χώρας.

Όρισα την συνεδρίαση και την συζήτηση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, πριν την ψήφιση του προϋπολογισμού, γιατί σήμερα, όσο ποτέ, συγκεντρώνεται στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. η μείζων ευθύνη που έχουμε για την αταλάντευτη πορεία της χώρας προς την δημιουργία της ισχυρής Ελλάδας.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν είναι ένα κόμμα διαχείρισης της εξουσίας. Για μας η εξουσία δεν είναι αυτοσκοπός. Για μας η κυβερνητική εξουσία σημαίνει την υποχρέωση να αναλάβουμε εκείνες τις πρωτοβουλίες και αποφάσεις που αλλάζουν την πορεία της χώρας. Είναι η επιλογή της ισχυρής Ελλάδας. Είναι η επιλογή της ανάπτυξης. Είναι η επιλογή της εθνικής ασφάλειας, της

κατοχύρωσης των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων. Είναι η επιλογή μιας κοινωνίας ανθρωπιάς και κοινωνικής δικαιοσύνης. Είναι η επιλογή μιας κοινωνίας της παιδείας και του πολιτισμού. Είναι η επιλογή της Ελλάδας που κερδίζει με το σπαθί της την ισότιμη θέση στην ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Έχετε επίγνωση, ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι το μόνο κόμμα αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα, που έχει αποσαφηνισμένη στρατηγική και συγκεκριμένη πολιτική για το σύνολο των εθνικών στόχων. Έχετε επίσης σαφής την εικόνα που προέκυψε και από τις συζητήσεις στη Βουλή για την οικονομία και την εξωτερική πολιτική ότι η αντιπολίτευση δεν είναι σε θέση να παρουσιάσει ρεαλιστικές εναλλακτικές προτάσεις.

Όλες οι εξελίξεις στην παγκόσμια σκηνή και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δικαιώνουν τις ακρογωνιαίες επιλογές μας. Η Ευρώπη κινείται χωρίς ταλαντεύσεις, στις προθεσμίες που έχουν τεθεί, προς την Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Η Σύνοδος Κορυφής του Λουξεμβούργου επιβεβαίωσε για μια ακόμη φορά ότι τα κράτη μέλη θεωρούν το βήμα αυτό όχι μόνο αναγκαίο αλλά και αποφασιστικό. Οι χώρες της διεύρυνσης επιδιώκουν με εντατικούς ρυθμούς να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της ενταξιακής διαδικασίας. Οι κλυδωνισμοί της παγκόσμιας

χρηματιστηριακής αναταραχής εμπέδωσαν την πεποίθηση ότι χρειάζεται ένας σταθερός και ενιαίος οικονομικός και νομισματικός χώρος στην Ευρώπη. Στο Λουξεμβούργο έγιναν βήματα για να υπάρξει μια οικονομική κυβέρνηση στην Ένωση και να μην περιορίζεται η οικονομική πολιτική στη νομισματική πολιτική. Η διαδικασία ενοποίησης που θα αγκαλιάζει όλο και περισσότερους τομείς δεν είναι πλέον ένα αμφιλεγόμενο στοίχημα, αλλά μια αναπότρεπτη πορεία προς την σύγκλιση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν απευθύνομαι αυτή την στιγμή μόνον σε εσάς, αλλά στον τελικό κριτή όλων μας, που η εντολή του μας έχει φέρει σήμερα σ' αυτή την αίθουσα, δηλαδή τον ελληνικό λαό. Εμείς, έχουμε σήμερα μια ιστορική ευθύνη, που ξεπερνά κατά πολύ κάθε κομματικό, κάθε πολιτικό και, κατά μείζονα λόγο, κάθε προσωπικό υπολογισμό. Εμείς δεσμευτήκαμε απέναντι στον ελληνικό λαό, ότι οι κόπτοι του και οι προσπάθειές του, έχουν ως ορόσημο την ισχυρή Ελλάδα, που μετέχει ισότιμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτή τη δέσμευσή μας πρέπει να εκπληρώσουμε.

Εμείς δεν ζητήσαμε μια εντολή εν λευκώ, ούτε κυβερνάμε με υποσχέσεις χωρίς αντίκρουσμα. Έχουμε ήδη θετικούς καρπούς. Έχουμε κάνει βήματα μπροστά. Έχουμε για πρώτη φορά αναγνώριση των προσπαθειών και των θέσεών μας στο διεθνές χώρο, αναγνώριση που κατακτήσαμε με τις επιτυχίες μας. Οι κόπτοι και οι προσπάθειες του λαού, η πολιτική που εφαρμόσαμε

απέδωσε. Δεν πάμε πια στην Ευρώπη ζητώντας κατανόηση για τις «ειδικές συνθήκες» της χώρας και επιχειρηματολογώντας με την υστέρησή μας. Πάμε υπερήφανα, στηριζόμενοι σε ένα έργο και μια προσπάθεια που αποδίδει καρπούς. Πάμε στο εξωτερικό με άλλον αέρα, άλλη πνοή, άλλη δύναμη διαπραγμάτευσης. Αυτή την δύναμη μας δίνει ο ελληνικός λαός με τα δικά του επιτεύγματα. Δική του είναι η επιτυχία, σε αυτόν οφείλεται η θέση που κατακτάμε αλλάζοντας διεθνώς την εικόνα της χώρας.

Εγώ, κύριοι συνάδελφοι, νιώθω σε κάθε επίσκεψή μου στο εξωτερικό δύναμη /γιατί ο λαός μας είναι αποφασισμένος να πετύχει τη σύγκλιση /να κερδίσει κάθε ημέρα την πρόκληση της ισχυρής Ελλάδας. Γι' αυτό και θεωρώ μείωση /όχι για μένα ή την κυβέρνηση, /αλλά μείωση του λαού μας τη μιζέρια που εμφανίζεται στον πολιτικό λόγο, όταν κοιτάμε προς τα πίσω αντί να κοιτάμε προς τα εμπρός. /Νιώθω μείωση και οργή, κάθε φορά που αντί να συμπορευόμαστε με τον λαό /που θέλει, διεκδικεί και επιτυγχάνει, /κάνουμε γύρους γύρω από τα ίδια θέματα, απασχολούμαστε με τους εαυτούς μας, /κυριαρχεί η εσωστρέφεια, /αρνούμαστε να βλέπουμε μπροστά, /εκεί που ο λαός μας θέλει, εκεί που η εντολή του μας οδηγεί.

Έχω αναφέρει σε μια συνεδρίαση της Κ.Ε. ότι η δημόσια συζήτηση στη χώρα μας χαρακτηρίζεται από διάθεση ισοπέδωσης και υπερτονισμού της όποιας αρνητικής πλευράς. Παράδειγμα. Οι διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το μέλλον της Ευρώπης συγκεντρώνουν πολύ λιγότερη προσοχή από εσωκομματικές τριβές. Ως εάν τα δύο γεγονότα είχαν την ίδια σημασία για τη

χώρα. Η μείωση του πληθωρισμού και των ελλειμμάτων, η αύξηση του εθνικού προϊόντος παρουσιάζονται ως αντιαναπτυξιακές πολιτικές που οδηγούν σε δυστυχία τον ελληνικό λαό. / Στην κουλτούρα αυτή της ισοπέδωσης και του ευτελισμού πρέπει να αντιταχθούμε. / Όταν τίποτε δεν αξίζει, όταν τα σημαντικά είναι ασήμαντα και τα ασήμαντα σημαντικά, ο πολίτης παύει να ενδιαφέρεται. Κοιτάζει μόνο το κοντόφθαλμο προσωπικό του συμφέρον. Δεν αισθάνεται την ανάγκη να συμμετέχει και να συμπεριφέρεται υπεύθυνα. Η πρακτική αυτή του ευτελισμού παρεμποδίζει να βλέπουμε τα προβλήματα στην πραγματική τους οικονομική και κοινωνική διάσταση, τις ρίζες τους, την ιστορία τους, την πολυπλοκότητά τους και έτσι να εκτιμούμε λύσεις και να διαμορφώνουμε προσπάθειες. Η κοινωνία μας χωρίς πολίτες που συμμετέχουν, κατανοούν και συμβάλουν, θα είναι μια κοινωνία εχθρών, / αδύναμη και μέτρια στα συλλογικά της επιτεύγματα. Εμείς θέλουμε μια κοινωνία ισχυρή, δημιουργική που αξιοποιεί όλο και περισσότερο τις δυνατότητές της. / Σ' αυτό το στόχο πρέπει να τείνουν οι πρακτικές και ο λόγος όλων.

Κύριοι συνάδελφοι, ζητώ από όλους, αυτό που ζητά από όλους μας ο ελληνικός λαός: Ζητώ να κατανοήσουμε, ότι για μας, για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ο στόχος της ισότιμης ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ενοποίηση είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της πολιτικής μας. Αυτόν τον στόχο δεν πρόκειται να τον διακυβεύσουμε ούτε να τον διακινδυνεύσουμε για να αποφύγουμε, «πολιτικό κόστος». Το κόστος για την χώρα και για μας, αν μείνει η Ελλάδα έξω από την Ενωμένη Ευρώπη θα είναι πολύ μεγαλύτερο από οποιανδήποτε δήθεν πολιτικό κόστος. Οι συνέπειες θα είναι καταστροφικές στην

Οικονομία. Αλλά και στον κοινωνικό τομέα στην εξωτερική μας πολιτική και στο σύστημα ασφαλείας της χώρας. Εγώ δεν μπορώ να δεχθώ, ότι θα σκεφθεί κάποιος κάτω από εφήμερες πιέσεις το βραχυπρόθεσμο δικό του συμφέρον και όχι τα συμφέροντα της χώρας. Η ιστορία μας δεν το επιτρέπει. Όπως δεν το επιτρέπει το μέλλον που έχουμε μπροστά μας. Γιατί, εμείς, το ΠΑ.ΣΟ.Κ., οφείλουμε να είμαστε η δύναμη που θα γυρίσει την σελίδα του 21^{ου} αιώνα για την χώρα μας ώστε η Ελλάδα να γίνει ισχυρή και ευημερούσα.

Στην πορεία για την ισχυρή Ελλάδα, στην πορεία για την ισότιμη ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση μιλήσαμε και θα μιλάμε με ειλικρίνεια για τα προβλήματα, τις δυσκολίες, τις ανάγκες. Δεν έχουμε ανάγκη από πολιτικά τεχνάσματα. Όχι μόνο γιατί ο λαός μας τα απορρίπτει, με το αλάνθαστο κριτήριο του. Αλλά και γιατί δεν συμβαδίζουν με την πολιτική μας επιδίωξη για κινητοποίησή του για τους στόχους μας. Γι' αυτό όσα επιτύχαμε και όσα παρουσιάζουμε στον προϋπολογισμό, καθρεπτίζουν ένα υπαρκτό έργο και μια ασφαλή πορεία ολοκλήρωσής του. Εμείς δεν θα παίξουμε με τις τύχες του λαού και του τόπου εν ονόματι ενός λαϊκισμού που εχθρεύεται και υποτιμά τον λαό.

Εμείς, η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., μπορούμε να μιλήσουμε με βάση το έργο μας: υπηρετήσαμε με συνέπεια τους στόχους της λαϊκής εντολής. Έχουμε επιτύχει για πρώτη φορά την μείωση του πληθωρισμού κάτω από το 5%. Έχουμε για φέτος ρυθμούς ανάπτυξης 3,5%. Και η ανάπτυξη αυτή είναι ισόρροπη σε όλους τους κρίσιμους τομείς της οικονομίας: τη γεωργία, τις υπηρεσίες,

τη βιομηχανία. Είμαστε σε ρυθμούς ανάπτυξης πολύ μεγαλύτερους από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Αλλά εμείς στο ΠΑ.ΣΟ.Κ., ξέρουμε ότι οι μέσοι όροι κρύβουν και άλλες αλήθειες. Ξέρουμε ότι υπάρχουν κοινωνικές ομάδες που πλήττονται από τον πιο εντατικό ανταγωνισμό που συνεπάγεται η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας. Οι άνεργοι, οι αγρότες, κατηγορίες μικρομεσαίων ή συνταξιούχων, είναι ομάδες και στρώματα που παντού στον κόσμο και την Ευρώπη πλήττονται από την δράση του παγκόσμιου ανταγωνισμού και της απελευθέρωσης των αγορών.

Σε αυτούς τους ανθρώπους, η απάντηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. δίνεται με την κοινωνική πολιτική του. Είμαστε σήμερα η μόνη, ίσως, ευρωπαϊκή χώρα, στην οποία όχι μόνο δεν θίγονται οι μηχανισμοί κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης αλλά αντίθετα ενισχύονται. Το ισχυρό κοινωνικό κράτος είναι αδιαπραγμάτευτο για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. / Το Εθνικό Σύστημα Υγείας, η Κοινωνική Ασφάλιση, τα μέτρα για τους ανέργους, τους αγρότες και τους χαμηλοσυνταξιούχους, δημιουργούν έναν ανθεκτικό ιστό κοινωνικής αλληλεγγύης και προστασίας. / Εμείς δεν έχουμε ανάγκη να αναζητούμε το κοινωνικό μας πρόσωπο. / Η πολιτική μας είναι οργανικά συνυφασμένη με τις αδύναμες ομάδες της κοινωνίας.

Όχι όμως μόνον αυτό. Μέσα στα δύσκολα πλαίσια στα οποία κινούμαστε, με βάση την πρωταρχική επιλογή της σύγκλισης με την Ευρώπη, έχουμε πραγματική αύξηση των εισοδημάτων των μισθωτών. Οι αυξήσεις, σε συνδυασμό με την μείωση του πληθωρισμού, δημιουργούν πραγματικό πλεόνασμα για τον εργαζόμενο. Οι εργαζόμενοι γνωρίζουν, ότι το σύνολο των πολιτικών που εφαρμόζουμε είναι εγγύηση, ότι όσο προχωρούμε, θα υπάρχει ακόμα ασφαλέστερο τοπίο στην απασχόληση και στο εισόδημα. Οι εργαζόμενοι γνωρίζουν καλύτερα από διάφορους αναλυτές των καφενείων, ότι το πραγματικό τους συμφέρον είναι η ενίσχυση μιας πολιτικής που δεν δίνει σήμερα δέκα για να πάρει πίσω αύριο είκοσι. Συμφέρον είναι μια πολιτική που δίνει σήμερα όσα πρέπει, ώστε να υπάρχει ένα μακρό και ασφαλές μέλλον ευημερίας για όλους. Τα κόμματα της αντιπολίτευσης επανειλημμένα στην Βουλή προσπάθησαν να δημιουργήσουν την εντύπωση, ότι δήθεν μειώθηκε το πραγματικό εισόδημα των εργαζομένων. Οι αριθμοί συνεχώς τα διαψεύδουν. Δυστυχώς οι αντίπαλοί μας κινούνται ακόμη στον κόσμο των ρητορικών σχημάτων, των θεατρικών παραστάσεων και αδυνατούν να συμβάλουν σε ένα προβληματισμό χρήσιμο για τη χώρα.

Ακούω καμιά φορά ότι η κυβέρνηση είναι ανάλητη. Κύριοι συνάδελφοι, ο προϋπολογισμός είναι ένα ανοιχτό βιβλίο. Ανοιχτό βιβλίο είναι και η πολιτική μας. Το είπα και πέρσι, το τονίζω και εφέτος. Η πορεία της χώρας στην επίτευξη των εθνικών της στόχων, είναι υπόθεση όλων των Ελλήνων. Για μας, η σύγκλιση της Ελλάδας με την Ευρώπη, δεν θα γίνει εις βάρος των εργαζομένων, των ανέργων και των συνταξιούχων. Δεν θα γίνει

εις βάρος της υγείας, της παιδείας, της πρόνοιας και των κοινωνικών ασφαλίσεων. Θα γίνει με όρους μιας ενιαίας εθνικής προσπάθειας, όπου ο καθένας θα προσφέρει ανάλογα με τις δυνατότητές του. / Σ' αυτή την εθνική πορεία, όχι μόνον οι εργαζόμενοι, αλλά οι έχοντες και κατέχοντες έχουν αναλογικά το δικό τους μερίδιο συμβολής και ευθύνης. / Ήδη πέρσυ κάναμε ένα βήμα ορθολογισμού και κοινωνικής δικαιοσύνης στα δημόσια έσοδα. / Το συνεχίζουμε και εφέτος. / Ας είμαστε λοιπόν προσεκτικοί όταν ακούμε καταγγελίες για κοινωνική αναληψία. Γιατί δεν θεωρώ αναληψία τον περιορισμό και την κατάργηση προνομίων και τη φορολόγηση των τραπεζικών κερδών που επιβάλαμε πέρσυ, / ούτε τη φορολόγηση αποθεματικών τραπεζών και επιχειρήσεων που αποφασίσαμε φέτος. Η φορολογική δικαιοσύνη δεν είναι αναληψία, αλλά κοινωνική δικαιοσύνη.

Ωστόσο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να ξεκαθαρίσω κάτι και να το κάνω απόλυτα σαφές: / εμείς δεν ήλθαμε να κάνουμε καλύτερη διαχείριση του υπάρχοντος συστήματος, συστήματος που δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες της εποχής. / Και να μην υπήρχε ο στόχος της ευρωπαϊκής ενοποίησης, η πολιτική και οικονομική μας πρόταση θα ήταν η ίδια. Στις συνθήκες του παγκόσμιου ανταγωνισμού, η Ελλάδα πρέπει να είναι ανταγωνιστική.

Αυτό σημαίνει ότι σε όλους τους τομείς, στην Οικονομία, την Παιδεία, την Κοινωνική Ασφάλιση και Πρόνοια, την κεντρική και περιφερειακή διοίκηση, χρειάζονται αποφασιστικές τομές και μεταρρυθμίσεις. / Χρειάζεται ν' αποκτήσουμε ανταγωνιστικότητα

και αποτελεσματικότητα. / Εμείς δεν συμβιβάζομαστε με την αδράνεια του κράτους, ούτε είμαστε ικανοποιημένοι από την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχει στους πολίτες. / Ούτε θεωρούμε, ότι τα προβλήματα της καθημερινότητας των πολιτών αντιμετωπίζονται ικανοποιητικά. / Και προπαντός δεν είμαστε πρόθυμοι να συμβιβαστούμε με ισχυρά κοινωνικά συμφέροντα που απομυζούν τους ζωτικούς πόρους της οικονομίας και αναστέλλουν την ανάπτυξη της κοινωνίας. / Γι' αυτό άλλωστε και πολλές από τις αντιδράσεις.

Ο εκσυγχρονισμός του κράτους μας φέρνει συχνά αντιμέτωπους με συντεχνιακά συμφέροντα και δημιουργεί ευνοϊκό έδαφος για τις σειρήνες του «πολιτικού κόστους». / Δεν πρόκειται όμως να ακολουθήσουμε την διέξοδο της αδράνειας, εν ονόματι κάποιου κομματικού συμφέροντος. / Το 1998 θα είναι χρονιά εντατικότερης προσπάθειας για αποφασιστικές μεταρρυθμίσεις στον δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. / Δεν έχουμε περιθώρια για την διατήρηση δομών και λειτουργιών που δεν υπηρετούν ούτε την ανάπτυξη, ούτε τον πολίτη. Προχωρούμε στην κατάργηση και την συγχώνευση εκατοντάδων φορέων του δημοσίου, στον ορθολογισμό διαδικασιών / γιατί αντίπαλοί μας είναι οι γραφειοκρατίες, οι διάφοροι παράγοντες που επαναπαύονται στις θέσεις τους, τα πολλά διοικητικά συμβούλια, με ισχνή προσφορά προς τον πολίτη.

Όλα αυτά «κομμένα». Και θα κοπούν ακόμα περισσότερα προνόμια και παρόμοιες παραλειπουργίες εις βάρος της ανάπτυξης. Αν αυτές τις φωνές των διαμαρτυρομένων, τις

θεωρούν κάποιοι διαμαρτυρίες των «μη προνομιούχων», αποδέχομαι απολύτως την κατηγορία. Προαναγγέλω μάλιστα ότι θα αυξήσω ακόμα περισσότερο τις τάξεις αυτού του είδους των μη προνομιούχων στο άμεσο μέλλον.

Αλλά κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να ξεκαθαρίσω ένα άλλο ζωτικής σημασίας θέμα. Η επιτυχία του στόχου της ευρωπαϊκής ενοποίησης, συνδέεται στενά με τον δεύτερο ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής μας, που είναι η επιτυχής αντιμετώπιση της αστάθειας στην περιοχή. Το Συμβούλιο Κορυφής υπήρξε μια μεγάλη επιτυχία της πολιτικής μας. Γιατί έδωσε ένα σημαντικό μήνυμα. Η συνεργασία με τη Τουρκία προϋποθέτει την αποδοχή των αρχών που διέπουν την προσπάθεια για μια Ευρώπη της ειρήνης και της ανάπτυξης.

Εμείς δεν επιδιώκουμε τον αποκλεισμό οποιαδήποτε χώρας. Γι' αυτό υποστηρίξαμε και πετύχαμε η διαδικασία διεύρυνσης να αφορά όλες τις υποψήφιες χώρες. Εμείς επιδιώκουμε ξεκάθαρους κανόνες παιχνιδιού / κανόνες που διασφαλίζουν την επίλυση των προβλημάτων σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο. Η επιδίωξή μας έγινε αποδεκτή. Η κοινότητα συμφερόντων στην Ευρώπη δεν προκύπτει μόνο από οικονομικές διευθετήσεις, από την κατανομή πόρων, προκύπτει από την κοινή πεποίθηση ότι μας δένουν αξίες. Τις αξίες αυτές πρέπει να εκφράζουμε και να εφαρμόζουμε με την πολιτική μας.

Το σύνολο των πολιτικών μας, σε όλους τους τομείς, αποσκοπεί στην ενδυνάμωση της διεθνούς θέσης της χώρας. Το σύνολο των χειρισμών μας στην εξωτερική πολιτική ~~συνδυάζεται με μια ενεργή~~ ^{συνδυάζεται} ~~πολιτική~~ ^{συνδυάζεται} με μια ενεργή πολιτική αποτροπής, ^{στηρίζεται} στον αποτελεσματικό συνδυασμό της ισχύος των Ενόπλων Δυνάμεων, με τις πολιτικές πρωτοβουλίες της χώρας, σε όλα τα επίπεδα.

Η επιτυχία της οικονομικής μας πολιτικής γίνεται ακόμα πιο σημαντική, αν συνδυαστεί με τον αποφασιστικό τρόπο, με τον οποίο ενισχύουμε τις Ένοπλες Δυνάμεις. Οι Ένοπλες Δυνάμεις εξοπλίζονται και εκσυγχρονίζονται ώστε κανείς να μην πιστεύει ότι θα απειλήσει ατιμωρητί τα εθνικά κυριαρχικά μας δικαιώματα.

Ωστόσο, κύριοι συνάδελφοι, θα επαναλάβω κάτι: Στην εξωτερική πολιτική κερδίζει όποιος λαμβάνει πρωτοβουλίες, όποιος είναι παρόν στις εξελίξεις. Όταν μένεις παθητικός, οδηγείσαι αναπόφευκτα σε υποχωρήσεις, καθώς, ^{αδιαφορώντας} για τις κινήσεις του αντιπάλου, ^{απομονώνεσαι} και βρίσκεσαι τελικά σε δυσχερέστερη θέση από αυτή που είχες πριν.

Εμείς πήραμε σε όλα τα διπλωματικά μέτωπα πρωτοβουλίες, γιατί θεωρούμε ότι διαθέτουμε ισχυρά σημεία υπεροχής. Η Τουρκία μπορεί να είναι στρατιωτικά ισχυρή, μπορεί να έχει γεωπολιτική αξία, αλλά είναι πολιτικά ασταθής και κοινωνικά διχασμένη. Σπαράσσεται από τεράστιες κοινωνικές και πολιτικές αντιθέσεις, έτσι ώστε να είναι, δυσδιάκριτα τα πραγματικά κέντρα λήψης αποφάσεων. Η αστάθειά της έχει ως συνέπεια να είναι

αποσταθεροποιητικός παράγων στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Η Ελλάδα αντιθέτως, είναι η πιο σταθερή χώρα της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, η οικονομικά πιο ισχυρή, η εθνικά πιο ομοιογενής και η κοινωνικά πιο αρραγής σε όλο αυτό το τόξο. Η Ελλάδα έχει πλεονεκτήματα που μπορεί να αξιοποιήσει και αξιοποιεί.

Σ' αυτό συμβάλλει μια κρυστάλλινα διαυγής πολιτική: τα εθνικά μας δίκαια και τα εθνικά κυριαρχικά μας δικαιώματα δεν τίθενται ούτε σε αμφισβήτηση, ούτε υπό διαπραγμάτευση. Καλούμε την Τουρκία να προσαρμοστεί στο ευρωπαϊκό κεκτημένο, με την αποκήρυξη της βίας ή της απειλής χρήσης βίας, με την αποδοχή του διεθνούς Δικαίου, των διεθνών συνθηκών και της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου της Χάγης. Εμείς έχουμε καταστήσει σαφή την δική μας αντίληψη της βήμα προς βήμα προσέγγισης.

Εμείς ειλικρινά επιθυμούμε την ειρήνη και την καλή γειτονία με την Τουρκία. Πιστεύουμε ότι η ειρήνη είναι το κοινό συμφέρον των δύο κρατών και λαών. Εφόσον η Τουρκία αποδεχθεί την δικαιοδοσία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης και αποδείξει εμπράκτως τον σεβασμό στο διεθνές δίκαιο και το ευρωπαϊκό κεκτημένο, θα βρει την Ελλάδα αρωγό στην ευρωπαϊκή της πορεία.

Τα εθνικά κυριαρχικά μας δικαιώματα δεν ετέθησαν ποτέ και πουθενά σε αμφισβήτηση από κανέναν. Η νέα δομή του ΝΑΤΟ διασφαλίζει την δική μας θέση για τα κυριαρχικά δικαιώματά μας. Ας μη ξεχνάμε, ότι μέχρι τώρα οι όποιες ρυθμίσεις υπήρχαν, υπήρχαν μόνο στα χαρτιά. Κρίσιμες αποφάσεις στην πραγματικότητα λαμβάνονταν ερήμην μας και -προφανώς- πολλές φορές εις βάρος μας.

Τώρα είμαστε μέσα στο σύστημα αποφάσεων και έχουμε την δυνατότητα παρέμβασης και ελέγχου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Η πολιτική του ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν είναι αποσπασματική. Δεν μπορεί να επιλέγει κάποιος ορισμένα κεντρικά σημεία και να απορρίπτει άλλα. Η οικονομική μας πολιτική πάει χέρι-χέρι με την κοινωνική, η εξωτερική πολιτική και η άμυνα είναι οι δύο όψεις της πρωτοβουλίας μας για την επίτευξη των εθνικών μας στόχων. Η πολιτική αυτή είναι εγκεκριμένη από τον ελληνικό λαό. Δεν ασκείται με μικροκομματικά κριτήρια. Εφαρμόζουμε αυτή την πολιτική έχοντας απόλυτη συνείδηση ότι εργαζόμαστε για τα μείζονα και μακροπρόθεσμα συμφέροντα της χώρας. Η πολιτική μας δεν είναι κομματική. Είναι μια πολιτική εθνική, γιατί συνοψίζει τα καίρια συμφέροντα του τόπου και του λαού, στην ιστορική περίοδο που διανύουμε. Αυτή η πολιτική δεν είναι δικό μας

κατασκεύασμα. Προέρχεται από τον ελληνικό λαό που μας έδωσε εντολή για την εφαρμογή της. Αφορά τόσο εμάς όσο και τις γενιές που έρχονται, το μέλλον, την ευημερία και την ασφάλεια της χώρας. Γι' αυτό, αυτή η πολιτική, είναι αδιαπραγμάτευτη.

Αυτή η πολιτική έχει την έγκριση των κορυφαίων κομματικών μας οργάνων και την έγκριση της λαϊκής εντολής. Σήμερα, σε αυτή την αίθουσα, θέλω να τονίσω, ότι αυτή την λαϊκή εντολή θα εκτελέσουμε στο ακέραιο. / Στο κόμμα και τα συλλογικά όργανα μπορούν να γίνονται όλες οι συζητήσεις πριν ληφθεί κάθε απόφαση. / Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι ο καθένας μπορεί, γιατί έχει τις όποιες διαφορετικές απόψεις, να αισθάνεται αδέσμευτος και να συμμετέχει ή να μη συμμετέχει στην προσπάθεια. / Η συλλογικότητα στην εφαρμογή είναι ο στοιχειώδης όρος της πολιτικής ευθύνης ενός κόμματος και μιας κυβέρνησης, / κάθε στελέχους, σε όλα τα επίπεδα.

Σ' αυτή την πορεία δεν υπάρχουν λιγότερο ή περισσότερο πατριώτες, λιγότερο ή περισσότεροι φίλοι του λαού. / Ο λαός εξέλεξε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ως ενιαίο και αδιαίρετο κόμμα, για να εφαρμόσει αυτό το πρόγραμμα. / Και οφείλουμε να το εφαρμόσουμε ενιαία και αδιαίρετα.

Αν κάποιος θεωρεί ότι έχει καλύτερη πρόταση, η πόρτα είναι ανοιχτή να την εκφράσει δημόσια / και να κριθούμε από τον λαό.

Αλλά εδώ, εμείς, οι εκπρόσωποι του ενιαίου ΠΑ.ΣΟ.Κ., του κόμματος της λαϊκής εντολής, δεν θα αφήσουμε το έργο μας στην μέση. Η μεταρρύθμιση της κοινωνίας θα ολοκληρωθεί. Η εθνική ασφάλεια και τα εθνικά δικαιώματα θα διαφυλαχθούν. Η πρόοδος και η ευημερία του ελληνικού λαού θα είναι η κοινή επιτυχία όλων μας. Η ισχυρή Ελλάδα θα είναι το επίτευγμα των κόπων και της προσπάθειας του λαού μας, των κόπων και της προσπάθειας της κυβέρνησης, του κόμματος, της Κοινοβουλευτικής Ομάδας.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα επιτύχει τους στόχους του, η Ελλάδα θα επιτύχει τους στόχους της. Η Ελλάδα του 2000 θα είναι ισότιμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα έχει λόγο και φωνή στα κέντρα των αποφάσεων. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα προσέλθει στις εκλογές του 2000 συνεπές στις δεσμεύσεις του και αποτελεσματικό στο έργο του.

Οι στόχοι του μέλλοντος απαιτούν ένα αντάξιο παρόν. Είμαι βέβαιος ότι όλοι μας, οι 162 βουλευτές που ο λαός όρισε ως κοινοβουλευτική πλειοψηφία, /εσείς που έχετε το βάρος της λαϊκής εντολής, /εσείς που έχετε την ευθύνη της συναπόφασης, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑ.ΣΟ.Κ., /θα είναι η κινητήρια δύναμη εφαρμογής του προγράμματός μας.

Ερχόμαστε από μακριά, για να πάμε πολύ μακριά. Όλοι μαζί, εκφραστές ενός νέου ΠΑ.ΣΟ.Κ., /του ενιαίου και αδιαίρετου ΠΑ.ΣΟ.Κ. της λαϊκής εντολής, /του ΠΑ.ΣΟ.Κ. του έργου μας, /του ΠΑ.ΣΟ.Κ. των αποφάσεών μας. Καλώ όλους σε μια ολόπλευρη στήριξη του κυβερνητικού έργου, σε μια γόνιμη συζήτηση του προϋπολογισμού στην Βουλή. Καλώ όλους από σήμερα να

δώσουμε τα δείγματα μιας σταθερής και αταλάντευτης πορείας στο 1998, στο 1999, που θα μας φέρει στη νέα νίκη, το 2000.

Καλώ όλους να γυρίσουμε την σελίδα και να κοιτάξουμε αποφασιστικά προς το μέλλον. Ένα μέλλον ελπίδας, ένα μέλλον εμπιστοσύνης, αντάξιο του περήφανου λαού μας, που κερδίζει με το σπαθί του την θέση του στην Ευρώπη. Που ανοίγει με το έργο του τον δρόμο της ισχυρής Ελλάδας. Μιας Ελλάδας της δημοκρατίας, της ανάπτυξης, της παιδείας, της ευημερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Όλοι μαζί, για το μέλλον. Για την ισχυρή Ελλάδα. Για την Ελλάδα της προόδου και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Αυτό είναι το έργο μας. Αυτό είναι η δέσμευσή μας. Αυτό είναι η κοινή μας ευθύνη.

Σ' αυτή την κοινή ευθύνη θα ανταποκριθούμε στο ακέραιο. Αυτό σας ζητώ σήμερα. Αυτό ζητά από όλους μας το μέλλον.

Αυτό ζητά η Ελλάδα.

Και θα το πετύχουμε.

Σας ευχαριστώ.

Η εξέλιξη της πολιτικής ζωής μετά το 1974 καθιέρωσε ορισμένα πρότυπα και πρακτικές πολιτικής συμπεριφοράς. Οι πρακτικές αυτές και τα πρότυπα αυτά ήταν αναγκαία τότε. Σε μία εποχή όπου κυριαρχούσε πολυδιάσπαση πολιτικών δυνάμεων και παραγοντισμός, επικρατούσε η αντίληψη ότι η πολιτική είναι μια αέναη συνέχεια ομαδοποιήσεων, δολοπλοκιών εγωισμών και η σύνθεση απόψεων και συνεργασία εκδηλώνουν έλλειψη δυναμισμού, η ομογενοποίηση με συγκεντρωτισμό και πειθαρχία ήταν αναπόφευκτη. Αυτή η φάση έχει προ πολλού ξεπερασθεί. Η κοινωνία θέλει ομογενοποιημένα κόμματα ικανά να κυβερνήσουν. Να μη παραδέρνουν κάτω από την πίεση εσωτερικών αντιθέσεων. Ταυτόχρονα όμως η κοινωνία μας χρειάζεται, ένα άλλο μήνυμα. Ένα μήνυμα ότι η διαφορετικότητα σε ορισμένο πλαίσιο είναι δημιουργική. Ότι η ομοιομορφία ενεργεί ανασταλτικά σε νέες ιδέες και αναζητήσεις. Ότι ~~μια~~ κοινωνία που επιζητεί να λύσει νέα προβλήματα χρειάζεται να συζητήσει, να σταθμίσει, να επιλέξει, να μη φοβάται την πολυφωνία, να μη θεωρεί πάντα ότι διαφορετικές απόψεις υποδηλώνουν σύγχυση και αδυναμία. Αυτό το μήνυμα προσπάθησα να δώσω συνειδητά όταν ανέλαβα Πρωθυπουργός και μετά Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Επέλεξα αυτή τη προσέγγιση γνωρίζοντας, ότι πολλές φορές θα συναντούσα έλλειψη κατανόησης και την αρνητική σύγκριση με το παρελθόν. Επέλεξα αυτή τη προσέγγιση για να δώσω ταυτόχρονα ένα ακόμη πιο σημαντικό μήνυμα, το μήνυμα της ευθύνης, πολιτικής, κομματικής, κοινωνικής.

Λειτουργία
μας
Ευχαριστώ

Κανείς το αμφισβητεί- ξενόφερτα εσώφρανα δύο υποχρεώσε
από Ιταλία
πώς έλεγα για να αναγνωρίσω τον

Συγκεντρωτικές διαδικασίες και αυταρχισμός απαλλάσσουν από την ευθύνη. Δίνουν τη δυνατότητα μετάθεσης σε άλλους του βάρους των αποφάσεων. Σε μια κοινωνία που χρειάζεται ανθρώπους με δυνατότητα πρωτοβουλιών και ικανότητα αποφάσεων μια παιδεία μη ευθύνης ενεργεί καταστροφικά. Δεν τους δίνει την πρώτη και κύρια προϋπόθεση να αντιμετωπίσουν και να λύσουν τα προβλήματα του περιβάλλοντός τους. ~~Η διαφορετικότητα των προσεγγίσεων και η πολυφωνία δεν νοούνται χωρίς μέτρο και ευθύνη.~~ ~~Αυτά τα δύο στοιχεία εξασφαλίζουν τη θετική τους λειτουργία.~~ ~~Αν δεν υπάρχουν, το αποτέλεσμα είναι η~~

ουναίσθηση τι σημαίνει η αίσθηση

σύγχυση και γενικευμένη ακαταστασία. Τα μηνύματα που ήθελα και θέλω να δώσω τότε θολώνουν. Θολώνουν ιδίως όταν κάποιος ξεχνούν ότι έχουν ευθύνες απέναντι στο σύνολο, κόμμα, κοινοβουλευτική ομάδα, πολιτική κατεύθυνση μέσα στο οποίο δρουν. Αντί για την εικόνα υπεύθυνης πολλαπλότητας προκύπτει η εικόνα ανεύθυνης πολυδιάσπασης. Ταυτόχρονα αυτό που είναι μια κατάκτηση, οι συλλογικές λειτουργίες, η συνεργασία και η σύνθεση εξευτελίζεται.

Εξέλιξη-δυναμική
προσμενόμενη
ωριμότητα

Έχω υποχρέωση για να κρατήσω ζωντανό το μήνυμά μου και να του δώσω τη δύναμη που χρειάζεται να το υπερασπιστώ, να το προφυλάξω. Όπως έχω υποχρέωση να κρατήσω ψηλά την απήχηση του κινήματος. Να μη τη φθείρω αδιαφορώντας απέναντι στην αδιαφορία στο κόμμα. Σ' αυτούς που επιδεικνύουν επιδεικτική αδιαφορία για κανόνες συλλογικής συμπεριφοράς και την ευθύνη, που έχουν ως μέλη ενός συνόλου οφείλω και να υπενθυμίσω ότι υπάρχουν συνέπειες. Άλλωστε ας έχουμε όλοι συνείδηση, ότι η κυβέρνηση και εγώ έχουμε μια αποστολή να επιτελέσουμε. Δεν ασκούμε εξουσία για να απολαμβάνουμε την όποια εξουσία. Αν δεν μπορούμε να επιτελέσουμε το έργο μας δεν έχουμε κανένα λόγο να κατέχουμε και να παίζουμε ρόλους, τους οποίους δεν μπορούμε να εκπληρώσουμε. Αυτό σημαίνει ότι γελιώνται όσοι πιστεύουν, ότι μπορούν να πιέσουν, να εκβιάσουν, ή να αναδειχθούν με το να παρεμποδίζουν, κυβερνητικές επιλογές ή να απειλούν με διαφοροποιήσεις. Δεν μπορούν να υπολογίζουν στην αδιαφορία ή στην ανοχή μας. Ότι σπείρουν θα το θερίσουν στο ακέραιο.

Η ψηφοφορία για τον προϋπολογισμό είναι σύμφωνα με την πολιτική και κοινοβουλευτική μας πρακτική ψηφοφορία κατά την οποία η κοινοβουλευτική πλειοψηφία εκφράζει την εμπιστοσύνη της προς τη κυβέρνηση. Θα κληθείτε να δώσετε την Κυριακή ψήφο εμπιστοσύνης. Για την ψηφοφορία αυτή λοιπόν είναι αυτονόητη η στάση που θα πρέπει να τηρήσει κάθε βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Πρόσθετα σχόλια δεν χρειάζονται.

Στη Διάσκεψη Κορυφής του Λουξεμβούργου πήγαμε με συγκεκριμένες θέσεις και τις παλέψαμε μέχρι τέλους, γιατί δε μας ενδιαφέρει μόνο να προχωράει η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, αλλά και σε ποια κατεύθυνση πάει.

Σε ό,τι αφορά την πορεία προς την ΟΝΕ δεν θέλουμε την θεσμοθέτηση της Ευρώπης των δυο ταχυτήτων. Και το αποτρέψαμε διαφυλάσσοντας το Συμβούλιο ECOFIN ως κεντρικό όργανο συντονισμού των οικονομικών πολιτικών των κρατών-μελών και σε κάθε περίπτωση που θα πρέπει να ληφθεί απόφαση, το ECOFIN θα αποφασίζει ομόφωνα, όπως προβλέπει η Συνθήκη.

Ήμασταν υπέρ της Διεύρυνσης της Ένωσης με προτεραιότητα την ενταξιακή προοπτική της Κύπρου και την ανάγκη να διασφαλιστούν οι όροι της πορείας αυτής. Ήμασταν υπέρ της έναρξης των διαπραγματεύσεων συγχρόνως και με τις 11 χώρες, στη βάση της ισοτιμίας, χωρίς αποκλεισμούς, με ισοδύναμη εκτίμηση πολιτικών και οικονομικών κριτηρίων. Τα επιτύχαμε και τα δύο αποκρούοντας συγχρόνως την άποψη που ήθελε να εμπλέξει την πρόοδο των διαπραγματεύσεων της Κύπρου με προηγούμενη λύση του πολιτικού ζητήματος της Κύπρου. Η ενταξιακή διαδικασία θα αρχίσει στις 30 Μαρτίου.

Επιτύχαμε η Ευρωπαϊκή Διάσκεψη να είναι πλαίσιο πολιτικής διαβούλευσης που θα βοηθά την προσέγγιση στην Ευρώπη όσων το επιθυμούν και όχι μόνο όσων έχουν συνάψει Συμφωνίες σύνδεσης, ανοίγοντας έτσι το δρόμο και σε άλλες βαλκανικές χώρες. Επιτύχαμε ως όρους συμμετοχής στην Διάσκεψη την

αμοιβαία Δέσμευση των μελών της όσον αφορά την ειρήνη, την ασφάλεια και τις σχέσεις καλής γειτονίας, το σεβασμό της κυριαρχίας των άλλων χωρών και των αρχών στις οποίες βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, την ακεραιότητα και το απαραβίαστο των εξωτερικών συνόρων και των αρχών του διεθνούς δικαίου και τη δέσμευση υπέρ της επίλυσης των εδαφικών διαφορών με ειρηνικά μέσα, ιδίως με την προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Επιτύχαμε οι αρχές αυτές να είναι συγχρόνως και όροι για συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Διάσκεψη. Στη Διάσκεψη αυτή θα κληθούν να συμμετάσχουν τα κράτη που θα αποδεχθούν αυτά τα κριτήρια και θα προσυπογράψουν προηγουμένως τις αρχές αυτές.

Συνδιαμορφώσαμε εκείνη την πολιτική που θεωρούμε αναγκαία για την ευρωπαϊκή στρατηγική της Τουρκίας. Στόχος μας δεν ήταν να απομονώσουμε την Τουρκία, αλλά να καθορίσουμε τους δρόμους μιας βιώσιμης πολιτικής προσέγγισης προς την Ευρώπη. Και το πετύχαμε αποφασίζοντας ότι η ενίσχυση των δεσμών της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση εξαρτάται από τη συνέχιση των πολιτικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων που έχει αρχίσει η Τουρκία, ιδίως στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του σεβασμού και της προστασίας των μειονοτήτων, της καθιέρωσης ικανοποιητικών και σταθερών σχέσεων με την Ελλάδα, της διευθέτησης των διαφορών, ιδίως διά της δικαστικής οδού, ειδικότερα δε από το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Εξαρτάται τέλος από την υποστήριξη των διαπραγματεύσεων που διεξάγονται υπό την αιγίδα του ΟΗΕ για τον πολιτικό διακανονισμό

του Κυπριακού, με βάση τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

Την ίδια άποψη για βιώσιμες σχέσεις φιλίας και συνεργασίας με την Τουρκία έχουμε κατ' επανάληψη διατυπώσει. Από τη συμφωνία Παπούλια-Γιλμάζ μέχρι τη συνάντηση της Κρήτης η Ελλάδα δείχνει το δρόμο που μπορούμε να περπατήσουμε μαζί.

Από το '93, χρονιά καθολικού απομονωτισμού της χώρας μας από Βαλκάνια και Ευρώπη, έχουμε ανατρέψει μέχρι σήμερα εκείνη την πραγματικότητα. Έχουμε φωνή που επηρεάζει τις εξελίξεις και προωθεί την εθνική μας στρατηγική. Η συμφωνία του Άμστερνταμ, η συμφωνία της Μαδρίτης, η Διάσκεψη της Κρήτης για τα Βαλκάνια, η Σύνοδος Κορυφής για την Απασχόληση, η συμφωνία για το NATO και η πρόσφατη Σύνοδος Κορυφής του Λουξεμβούργου είναι οι κυριότεροι σταθμοί της χρονιάς που πέρασε. Μπορούμε κι αλλάζουμε αργά αλλά σταθερά την πραγματικότητα μεσ' την οποία η Ελλάδα θα διαμορφώσει το νέο της πρόσωπο για την επόμενη χιλιετία.

Αυτόν τον δρόμο είμαι αποφασισμένος να συνεχίσω με συνέπεια και επιμονή. Αυτή είναι η εντολή του ελληνικού λαού, σ' αυτούς θα λογοδοτήσω, από αυτούς θα κριθώ. Δεν είμαι διατεθειμένος να συμβιβαστώ ούτε με τις φωνές του παρελθόντος, ούτε με την μικροπολιτική της καθημερινότητας.

ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΣΟΚ

Το ΠΑΣΟΚ επέδειξε μια καταπληκτική ικανότητα προσαρμογής στα σύγχρονα δεδομένα και στο νέο διεθνές περιβάλλον. Το ΠΑΣΟΚ:

- ♦ Ξεπέρασε τον παλιό κακό εαυτό του και τις παλιές αγκυλώσεις του.
- ♦ Ξεπέρασε το “σοκ” που αισθάνθηκε από το θάνατο του χαρισματικού ηγέτη του.
- ♦ Ξεπέρασε τις τραυματικές εμπειρίες και τις διαχωριστικές γραμμές που χρόνια το ταλάνιζαν
- ♦ Απαλλάχτηκε από εμμονές του παρελθόντος.
- ♦ Δεν παρασύρθηκε σε μια ανούσια συνθηματολογία, αλλά και μια στείρα παρελθοντολογία.

Το ΠΑΣΟΚ:

- ♦ Μετεξελίχθηκε και μετεξελίσσεται συνεχώς σε σύγχρονο πολιτικό φορέα του Δημοκρατικού Σοσιαλισμού και της Κεντροαριστεράς, που αγκαλιάζει τις πιο ζωντανές και παραγωγικές δυνάμεις της ελληνικής κοινωνίας.
- ♦ Μετεξελίσσεται παραμένοντας ταυτόχρονα πιστό στις διακηρυκτικές αρχές του, τις οποίες δεν ανάγει σε θέσφατα.
- ♦ Απορρίπτει το δογματισμό, που οδηγεί στην ακινησία, στην παρακμή στο συντηρητισμό.
- ♦ Εμπεδώνει τις πολλαπλές πτυχές της παγκοσμιοποίησης, χωρίς να αφομοιώνεται απ’ αυτές.
- ♦ Κατανοεί τις δυσκολίες και τα προβλήματα που ανακύπτουν, χωρίς να υπαναχωρεί από τον αρχικό και αμετακίνητο στόχο του για τη δημιουργία μιας ισχυρής Ελλάδας με ισότιμη φωνή και παρουσία σε όλο το φάσμα των εξελίξεων του ευρωπαϊκού γίγνεσθαι.
- ♦ Αφήνει όλα τα λουλούδια να ανθίσουν μέσα στην ίδια την παράταξη, γιατί μέσα από μια εποικοδομητική αντιπαράθεση προκύπτει η γόνιμη σύνθεση των απόψεων.
- ♦ Και επιδιώκει αυτή τη σύνθεση, γιατί αναζητεί τις καλύτερες δυνατές, τις προσφορότερες, τις πλέον ενδεδειγμένες για την ελληνική πραγματικότητα λύσεις στα προβλήματα.
- ♦ Γι’ αυτό και η συλλογική λειτουργία των κυβερνητικών και κομματικών οργάνων βρήκε την αποθέωσή της κατά τα τελευταία δύο χρόνια. Ποτέ άλλοτε δεν λειτούργησαν τα όργανα αυτά τόσο ανοιχτά, τόσο δημοκρατικά.

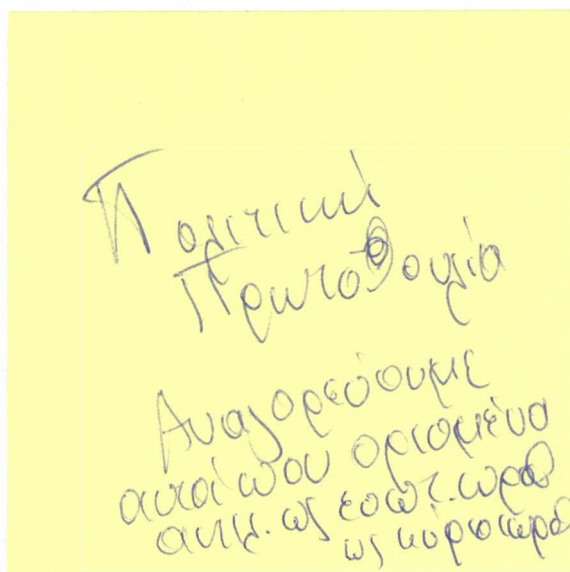
Για τη Σύνοδο Κορυφής

Η επιτυχής έκβαση της Συνόδου Κορυφής στο Λουξεμβούργο δεν ήταν “κεραυνός εν αιθρία”. Δεν ήταν ένα τυχαίο γεγονός ούτε κάποιο αποτέλεσμα συγκυριακών καταστάσεων, όπως πολλοί θέλουν να εμφανίσουν. Ήταν αναμφίβολα αποτέλεσμα της σταθερής, θετικής, εποικοδομητικής και ψύχραιμης στάσης της Κυβέρνησης μας όλο το τελευταίο διάστημα.

- Δεν περιοριστήκαμε σ’ ένα μίζερο ρόλο μιας στείρας διαμαρτυρίας.
- Είπαμε ένα μεγάλο όχι σε μια αναποτελεσματική στάση συνεχών και αδιεξόδων αρνήσεων.
- Δεν παρασυρθήκαμε ούτε στιγμή στο “παιχνίδι της έντασης”, που επιδίωκε η Άγκυρα.
- Δεν είχαμε την “αγωνία” να αποδείξουμε τον πατριωτισμό μας μέσα από ανέξοδες αντιτουρκικές κορώνες.

Γιατί μια αγωνία έχουμε μόνο. Να αποδείξουμε, ότι η νέα Ελλάδα που οικοδομούμε έχει φωνή και κύρος. Οτι η νέα Ελλάδα διαδραματίζει δυναμικό και ισότιμο ρόλο στις διεθνείς και ευρωπαϊκές διεργασίες. Και οι αποφάσεις της Συνόδου Κορυφής έδειξαν ότι τα καταφέρνουμε.

Γιατί εξωτερική πολιτική κάνεις μόνο όταν έχεις μέθοδο και επεξεργασμένες προτάσεις, όταν έχεις αντίληψη για τον σύγχρονο κόσμο, για τη νέα πραγματικότητα. Γιατί εξωτερική πολιτική μπορείς να κάνεις, μόνο όταν έχεις γνώση και αίσθηση των διεθνών συσχετισμών, ώστε να μπορείς να καθορίσεις τις παρεμβάσεις σου.

Για τον Προϋπολογισμό

- ◆ Ο Προϋπολογισμός του 1998, είναι Προϋπολογισμός φιλόδοξος και ρεαλιστικός. Είναι Προϋπολογισμός προοπτικής, ανάπτυξης και κοινωνικής ευαισθησίας. Είναι Προϋπολογισμός, που πριν απ' όλα στηρίζεται στην ειλικρίνεια απέναντι στους Έλληνες πολίτες.
- ◆ Οι διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις είναι γρήγορες και δεν μας περιμένουν. Η βελτίωση που ήδη επιτυγχάνεται, σε βασικά οικονομικά μεγέθη, είναι αδιαμφισβήτητα πρωτόγνωρη για τα ελληνικά δεδομένα. Δεν επιτρέπει όμως ακόμα να σταματήσουμε την προσπάθεια. Πρέπει να πάμε ακόμα πιο μακριά, και μάλιστα σ' ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Αυτή είναι η πρόκληση που αντιμετωπίζουμε. Και θα πετύχουμε.
- ◆ Είμαστε εκσυγχρονιστές γιατί είμαστε σοσιαλιστές. Είμαστε σοσιαλιστές, γιατί σεβόμαστε τον παράγοντα άνθρωπο. Το στίγμα αυτό το δίνουμε με συγκεκριμένες πολιτικές. Δεν το δίνουμε, όπως πολλοί συνηθίζουν με περίσσεια κοινωνικής ρητορείας. Όπως αποδείχθηκε αυτή χρησιμεύει συχνά, ως προπέτασμα καπνού για πελατειακές συναλλαγές.
- ◆ Ολοι μιλούν για κοινωνική ευαισθησία. Δεν είναι όμως οι δηλώσεις των προθέσεων που φανερώνουν ποιός φροντίζει ποιον. Τα ελλείμματα και η παραοικονομία αυξήθηκαν σε πρωτοφανή βαθμό, όταν κυριάρχησε η άποψη να τα δώσουμε όλα.

Στην πραγματικότητα, με τον τρόπο αυτό και για "χάρη του λαού", οι ραντιέρηδες των εντόμων γραμματειών και των κρατικών ομολόγων άρχισαν "να τα παίρνουν όλα".

ΓΙΑ ΤΗ Ν.Δ.

- ♦ Τί Κόμμα είναι στ' αλήθεια η Ν.Δ.; Φιλελεύθερο; Νεοφιλελεύθερο; Λαϊκό; Κεντροδεξιό; Σύμφωνα με τις απαντήσεις που θα πάρει κανείς από στελέχη της ανάλογα με την τάση που το καθένα εκπροσωπεί, θα αποκομίσει αντίστοιχα ισάριθμες εκτιμήσεις ή εντυπώσεις.
- ♦ Πάντως, οι φάσεις που περνά η Ν.Δ., ιδιαίτερα την τελευταία δεκαετία, μπορούν εύκολα να καταγραφούν ως απλές διαπιστώσεις, που συμβάλλουν όμως στην ερμηνεία γιατί η Ν.Δ. έχει φθάσει πλέον στα όριά της και επομένως δεν είναι σε θέση να διατυπώσει πειστική, τεκμηριωμένη, εναλλακτική πολιτική πρόταση.
- ♦ Η Ν.Δ. έρχεται από το χθες και παραμένει αγκυλωμένη στα πρότυπα της προηγούμενης εικοσαετίας. Έρχεται από το χθες και παραμένει αμήχανη και αδύναμη στο χθες.

Και τούτο γιατί:

- * από τη (νεο)φιλελεύθερη ιδεολογία που χαρακτήριζε το κόμμα του Κ. Μητσοτάκη μεταπήδησε στο λαϊκισμό του Μ. Έμπερτ.
- * και τώρα ο σημερινός αρχηγός της, αχθοφόρος ενός μεγάλου ονόματος, προσπαθεί να τιθασεύσει ή να επιβληθεί ενός αρτηριοσκληρωμένου στελεχιακού δυναμικού βαρόνων και δημογερόντων. Προσπαθεί να βρει -μάταια- τη χρυσή τομή μεταξύ "συντηρητικών" και "προοδευτικών", κρατικιστών και (νεο)φιλελεύθερων, ευρωσκεπτικιστών και ευρωπαϊστών.

Αποτέλεσμα

Η Ν.Δ. εξακολουθεί:

- * Να φοβίζεται, γιατί αναβιώνει σύνδρομο του παρελθόντος
- * Να προβληματίζει τους οπαδούς της με τις παλινωδίες της, αλλά και την προχειρότητα του πολιτικού της λόγου
- * Να "ξεφτίζει" συνεχώς ως κόμμα των "νοικοκυραίων" που θα λέγαμε παλιά
- * Να δημιουργεί σύγχυση στον επιχειρηματικό κόσμο -πάλαι ποτέ "προπύργιο" της- με την αλλοπρόσαλλη οικονομική πολιτική που προτείνει.
- * Να παρουσιάζει έλλειψη συνοχής.

Ίσως, δεν θα ήταν υπερβολικό να πει κανείς ότι τύποις είναι Αξιωματική Αντιπολίτευση, τη στιγμή που η ίδια αδυνατεί, με τη δέουσα αξιοπιστία, να ασκεί αντιπολίτευση.

Αν θέλει να διαδραματίσει με σοβαρότητα τον ρόλο έστω της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης:

- * Οφείλει να αφήσει επιτέλους τις νεφελώδεις, πρόχειρες και ανεπαρκείς τοποθετήσεις της.
- * Έχει χρέος να απαντήσει με σαφήνεια αν συμφωνεί με την προσπάθεια να συμμετέχει η χώρα μας ισότιμα στην ΟΝΕ ή όχι.
- * Είναι υποχρεωμένη να αφήσει τις γενικολογίες και να διατυπώσει συγκεκριμένες και τεκμηριωμένες προτάσεις. Στη συζήτηση για τον νέο Προϋπολογισμό δεν θα κριθούμε ούτε από φραστικές εξάρσεις, ούτε από ρητορικά λογοπαίγνια. Θα κριθούμε από τις πολιτικές προτάσεις μας. Θα κριθούμε από τις αλήθειες που θα πούμε και τις διεξόδους που θα δώσουμε στην Ελληνική Οικονομία. Ας μην παίζουμε με τη νοημοσύνη του μέσου πολίτη. Γιατί αυτός καταλαβαίνει πολύ καλά την φτηνή αντιπολίτευση κριτική.
- * Πρέπει να εγκαταλείψει τις εύκολες κριτικές για το παρελθόν και να καταθέσει την εναλλακτική πρότασή της για το παρόν και το μέλλον αυτού του τόπου.

Κυριότερα μέτρα για επιχειρήσεις στον προϋπολογισμό οικονομικού έτους 1997

- Ορίζεται αύξηση του συντελεστή του φόρου εισοδήματος των κερδών των τραπεζών και των συνεταιριστικών τραπεζών από 35% σε 40% από 1.1.1996 & αυξάνεται από 50% σε 60% το ποσό που βεβαιώνεται ως προκαταβολή φόρου εισοδήματος για τις τράπεζες, ημεδαπές ή αλλοδαπές, που λειτουργούν στην Ελλάδα.
- Καταργείται η έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων του ποσού των ασφαλιστρών που καταβάλλουν αυτές για ομαδική ασφάλιση ζωής του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού τους.
- Επιβάλλεται περιορισμός στο 50% των δαπανών χωρίς δικαιολογητικά για τις αναφερόμενες στο νόμο επιχειρήσεις.

από Γ. Γιαννίτση .

Αθήνα, 15/12/1997

ΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
(Δεκέμβριος 1997)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η εβδομάδα αυτή είναι αφιερωμένη στη συζήτηση για τον προϋπολογισμό και τη δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησής μας.

Πριν αναφερθώ σε ειδικότερα ζητήματα του προϋπολογισμού, θεωρώ σκόπιμο να σας θυμίσω το πολιτικό πλαίσιο, στο οποίο κινείται η οικονομική μας πολιτική.

Κατ' αρχάς θέλω να αναφέρω πρώτο το γνωστό ζήτημα της ένταξής μας στην ΟΝΕ. Θέλουμε να πετύχουμε το στόχο αυτό μέσα στα δύο επόμενα χρόνια, κι αυτό δεν είναι μια καθόλου εύκολη ιστορία. Τόσο στο μέτωπο του προϋπολογισμού, όσο και του πληθωρισμού, αλλά και του δημόσιου χρέους, η επίτευξη των στόχων απαιτεί μια τελική προσπάθεια, η επιτυχία της οποίας όμως είναι και συνάρτηση μιας όσο γίνεται μεγαλύτερης πολιτικής κάλυψής της.

Η διετία αυτή είναι κρίσιμη για πολλούς λόγους.

Κατ' αρχάς μια αποτυχία μας στην επίτευξη του στόχου αυτού θα είχε ιδιαίτερο βάρος στις κοινοβουλευτικές εκλογές του 2000.

Επίσης, τυχόν αδυναμία μας να ενταχθούμε στην ΟΝΕ στο διάστημα αυτό, στο οποίο είμαστε ήδη με καθυστέρηση, εγκυμονεί αβεβαιότητες και κινδύνους, που πιθανόν να μετέθετε επ' αόριστον την προοπτική της συμμετοχής μας στη νέα οργάνωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο πυρήνας της Ευρώπης, με την προοπτική της διεύρυνσης, μετατοπίζεται από το σημερινό σχήμα στο σχήμα της ΟΝΕ και όποιος δεν μπορέσει να συμμετάσχει, θα πρέπει να είναι έτοιμος να υποστεί σοβαρές παρενέργειες, όχι μόνο στα οικονομικά, αλλά και στα πολιτικά.

υποτιμήσουμε την ανάγκη για εκσυγχρονισμό και ενίσχυση της αμυντικής μας ικανότητας.

Η πολιτική μας αυτή έχει κόστος, κόστος που αντανakλάται στην ανάγκη για έσοδα, και στη συγκράτηση δαπανών για άλλους στόχους σε επίπεδα χαμηλότερα από τα επιθυμητά. Θέλω να τονίσω, ότι ο προϋπολογισμός μας για το 1998 αποτελεί πολιτικά μια εφικτή απάντηση στις ανάγκες που αντιμετωπίζουμε ως χώρα και ως κοινωνία, στα πλαίσια του ιδεολογικού προσανατολισμού μας. Επιγραμματικά, ο προϋπολογισμός προσπαθεί να υλοποιήσει τις εξής επιδιώξεις :

- Τη Δημοσιονομική σταθεροποίηση σε επίπεδα που να ολοκληρώνουν την πολυετή προσπάθεια της Ελλάδας για επίτευξη των δημοσιονομικών προϋποθέσεων ένταξης της χώρας στην τελική φάση της ΟΝΕ,
- Να συμπληρώσει τη νομισματική πολιτική, η οποία έφερε μέχρι τώρα δυσανάλογο βάρος της σταθεροποιητικής πολιτικής, με πιο αυστηρή δημοσιονομική και εισοδηματική πολιτική, ώστε να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα και η εξωτερική ισορροπία της οικονομίας,
- Να σηματοδοτήσει προς τις αγορές την πολιτική βούλησή μας για επίτευξη των στόχων και συνεπώς την αξιοπιστία της οικονομικής πολιτικής, και
- Να δώσει την αναγκαία προτεραιότητα στις επενδυτικές δαπάνες που παράγουν ανάπτυξη και πραγματική σύγκλιση.

Το 1998 φιλοδοξούμε να πετύχουμε ένα έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης 2,4%, που πολιτικά σημαίνει να έχουμε πατήσει με το ένα πόδι στην ΟΝΕ. Φυσικά, τα προβλήματα είναι πολύπλοκα και τα εμπόδια που πρέπει να ξεπεράσουμε πολλά. Ούτε η οικονομική πολιτική, ούτε η επιτυχία είναι θέματα απλής αριθμητικής. Κατ' εξοχήν εσείς τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας είναι ανάγκη να το έχετε διαρκώς κατά νου, όχι μόνο στη μάχη που έχουμε να δώσουμε τις μέρες αυτές στη Βουλή, αλλά και κυρίως στις μάχες που μας περιμένουν στην υλοποίηση της δημοσιονομικής και συνολικής πολιτικής μας.

Όπως ξέρετε, ο προϋπολογισμός αυτός αντιμετώπισε κριτικές από δύο κατευθύνσεις. Φορολογική λαίλαπα ήταν το ένα σύνθημα. Συμπίεση των

χαμηλών εισοδημάτων ήταν το άλλο σύνθημα. Και τα δύο συγκλίνουν σε έναν εξωπραγματικό ισχυρισμό. Ότι είναι δυνατή η οικονομική σταθερότητα, η μείωση των ελλειμμάτων, η πτώση του πληθωρισμού και η συνέχιση των επενδύσεων χωρίς φόρους, με άφθονες παροχές, με κατάργηση όλων των μέσων που χρησιμοποιούμε για να περιορίσουμε τη φοροδιαφυγή. Ούτε φορολογική λαίλαπα, ούτε συμπίεση των χαμηλών εισοδημάτων υπάρχει. Υπάρχει προσπάθεια δικαιότερης κατανομής του φορολογικού βάρους. Γι' αυτό η τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας, γι' αυτό η φορολόγηση δραστηριοτήτων όπως οι χρηματιστηριακές συναλλαγές, και ένα μέρος των αποθεματικών των επιχειρήσεων. Ο προϋπολογισμός πρέπει να στηρίζει ταυτόχρονα την ανάπτυξη, τη σταθερότητα και τη δικαιότερη κατανομή των βαρών.

Ο προϋπολογισμός μας λέχθηκε ότι είναι σκληρός. Από μια άποψη, αν τον συγκρίνει κανείς με μια υποθετική κατάσταση χαλαρής πολιτικής σε όλα τα μέτωπα, βέβαια δημιουργεί πρόσθετες επιβαρύνσεις. Όμως, αν αναλογιστεί κανείς τί θα διακυβευόταν στο κοινωνικό μέτωπο αν προχωρούσαμε με μια χαλαρή δημοσιονομική πολιτική, με την οποία θα ανατρέπονταν πολλά από αυτά που με κόπο οικοδομήσαμε μέχρι τώρα, τότε χαρακτηρισμοί τέτοιου είδους θα έπρεπε να επιφυλαχθούν για μια τέτοια φαινομενικά ευχάριστη πολιτική. Η κοινωνική αναληψία θα περνούσε μέσα από μια επιφανειακά κοινωνικά ευαίσθητη πολιτική. Δεν υπάρχει τίποτα χειρότερο για τις ιδέες και την πολιτική μας από το να απογοητεύσει τον κόσμο με τέτοια επιτηδεύματα. Ας βλέπουμε λοιπόν τα πράγματα σε βάθος, σφαιρικά και με σεβασμό στον κόσμο που μας εμπιστεύεται.

Θα ήθελα να θυμίσω εδώ, πώς σε γενικές γραμμές πετύχαμε τη μετάβαση από μια απελπιστική δημοσιονομική κρίση το 1993 σε μια τροχιά βελτίωσης του δημοσιονομικού μας προβλήματος:

- Στα τέσσερα τελευταία χρόνια, τα εισοδήματα των φυσικών προσώπων στήριξαν τη δημοσιονομική προσαρμογή μεταξύ άλλων και με τη μη - τιμαριθμοποίηση.

- Το 1994 εισάγαμε τα αντικειμενικά κριτήρια με στόχο τη σύλληψη εισοδημάτων στα οποία ήταν έκδηλα ορατή μια κοινωνικά απαράδεκτη και εκτεταμένη φοροδιαφυγή. Έχουμε δεχθεί την ανάγκη αντικατάστασής τους, που θα γίνει εφικτή με τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό του Υπουργείου Οικονομικών.
- Το 1996 προχωρήσαμε στην κατάργηση κοινωνικά και αναπτυξιακά αδικαιολόγητων φοροαπαλλαγών καθώς και, για πρώτη φορά, στη φορολογική επιβάρυνση των τόκων από τίτλους του δημοσίου, που αποτέλεσε μια πράξη φορολογικής δικαιοσύνης απέναντι στους μικρο-αποταμιευτές.

Στη σημερινή φάση, ένα τμήμα του επιχειρηματικού κόσμου καλείται να συμμετάσχει πιο ενεργά στη δημοσιονομική εξυγίανση, όπως έχουν κάνει και πολλά άλλα στρώματα της κοινωνίας. Οι επιχειρήσεις καλούνται να στηρίξουν ένα εγχείρημα από το οποίο άντλησαν σημαντικά οφέλη τα τελευταία χρόνια, και από το οποίο θα αντλήσουν ακόμα περισσότερα, όταν ολοκληρωθεί. Η επιβάρυνση, που καλούνται να καταβάλουν είναι ένα τμήμα του οφέλους που αποκόμισαν από τη δημιουργία υψηλών ρυθμών ανάπτυξης και σταθερότητας στα τελευταία χρόνια.

Το 1997 σημειώθηκαν αποκλίσεις από τις αρχικές μας εκτιμήσεις. Οι αποκλίσεις αυτές αντιμετωπίστηκαν, ως ένα βαθμό, με μορφές που και κάθε άλλη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση αξιοποιεί. Οι αντίπαλοι που μας επικρίνουν γι αυτό, θέπρεπε ταυτόχρονα να πουν, ότι αυτό σήμαινε μια μικρότερη φορολογική επιβάρυνση του κοινωνικού συνόλου από αυτήν που είχε αποφασιστεί πέρυσι στη Βουλή. Θάπρεπε επίσης να πουν, ότι αλλιώς θα ήταν ανάγκη να ληφθούν πιο αυστηρά μέτρα, ώστε τα έσοδα να ευθυγραμμιστούν με τους στόχους του προϋπολογισμού του 1997. Όμως δεν τολμούν να πουν κάτι τέτοιο. Η υπευθυνότητα δεν τους περισσεύει.

Στη φάση όμως που βρισκόμαστε σήμερα, πρέπει να προχωρήσουμε πιο τολμηρά στην κατεύθυνση των διαρθρωτικών αλλαγών. Πρέπει εμείς, η δική μας παράταξη να πιάσει τα μηνύματα των καιρών, τις τεράστιες αλλαγές στα

διεθνή δεδομένα , τις προσδοκίες της κοινωνίας, που κάνουν αναγκαία την προσαρμογή της πολιτικής μας. Η ακαμψία δεν είναι ο καλύτερος σύμμαχος της επιτυχίας. Η κοινωνία απαιτεί από την κυβέρνησή της να έχει την ικανότητα να παίρνει τις πρωτοβουλίες και τις αλλαγές που είναι αναγκαίες, ώστε να δημιουργείται πρόοδος και σύγκλιση με τα πιο δυναμικά τμήματα του ευρωπαϊκού χώρου.

Ταυτόχρονα, πρέπει να διαφυλάξουμε τις αξίες μας, τις αρχές μας ως σοσιαλιστικό κόμμα. Πρέπει να βρούμε δρόμους μέσα από τους οποίους θα δώσουμε τις δικές μας απαντήσεις σ' ένα κόσμο που κυριαρχείται από την παγκοσμιοποίηση των αγορών, του κεφαλαίου και των οικονομικών σχέσεων.

Τις μέρες αυτές, με την ευκαιρία του Λουξεμβούργου, είδαμε όλοι πόσο μεγάλη σημασία έχει η ενεργός και ισότιμη συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τα εθνικά μας θέματα. Πετύχαμε να ξεκινήσουν οι διαπραγματεύσεις ένταξης της Κύπρου στην Ένωση και να ανοίξουν προοπτικές για ένα νέο κεφάλαιο στη διεθνή θέση της Ελλάδας και της Κύπρου. Πετύχαμε επίσης, να αναγνωριστεί ότι η συνεργασία της Τουρκίας με την Ένωση συνδέεται με την ανάγκη εκπλήρωσης ορισμένων όρων, όπως η αναγνώριση της δικαιοδοσίας του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης και ο σεβασμός του Διεθνούς Δικαίου, η μη παρεμπόδιση της Κύπρου να γίνει μέλος της Ένωσης, και ο σεβασμός των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Τα όσα πετύχαμε είναι απόρροια της συνολικής ισχυροποίησης της θέσης μας. Κεφαλαιοποιούμε τις επενδύσεις που κάναμε στην οικονομική μας και στην εξωτερική μας πολιτική στα τελευταία χρόνια. Πρέπει να βλέπουμε τα θέματά μας, τις πολιτικές μας, τις επιτυχίες ή τις αποτυχίες μας από μια συνολική σκοπιά. Με ποιό τρόπο είναι δεμένα και αλληλένδετα. Να δούμε ότι τα πολιτικά οφέλη συνδέονται και με τις συνολικές επιδόσεις της χώρας στα οικονομικά, και με την ισχυροποίηση της οικονομικής θέσης της.

Έχω πει και σε άλλη ευκαιρία, ότι η ONE δεν είναι η μόνη προτεραιότητα για την κυβέρνηση. Είναι όμως μια προτεραιότητα που είτε την επιτυγχάνουμε με τους όρους που έχουν τεθεί για όλους, είτε μένουμε απέξω. Πολλά απ' όσα λέγονται και γράφονται εξυπηρετούν μεν το γενικό προβληματισμό, όμως, τελικά προσπαθούν να υπεκφύγουν από την απάντηση στο αμείλικτο δίλημμα που έχουμε μπροστά μας : Θέλουμε ή δεν θέλουμε να πετύχουμε στην κατεύθυνση αυτή, και τί μπορούμε να κάνουμε;

Μας κατηγορεί η αντιπολίτευση, αλλά υπάρχουν και δικές μας φωνές, ότι η οικονομική πολιτική που ακολουθούμε δεν έχει τον κοινωνικό χαρακτήρα που θάπρεπε ή θα ήθελαν. Πρέπει να δούμε, ότι η κυβέρνησή μας εξάντλησε το απώτατο όριο αντοχής της οικονομίας στο όνομα της κοινωνικής συνοχής. Ξέρετε όλοι πολύ καλά πως οι αυξήσεις που δόθηκαν στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα το 1996 και 1997, αλλά και τα προηγούμενα χρόνια στον ιδιωτικό τομέα, ξεπέρασαν σημαντικά τον πληθωρισμό και την

θα συνεχισθεί
η μεταφορά -
αποδοχή για
θέσης η οποία
δίνει

Ενοχλωπιακή γραμμή
 Λύση: οτι δεν εφαρμόζουμε αμυντική
 (μηδενισμός είναι και ωριμότητα)
 ή εση είναι και ωριμότητα. 192. Πορτογαλικά - ωριμότητα.

παραγωγικότητα. Και παρ' όλα αυτά γίνεται κριτική, ως εάν είχαμε ακολουθήσει κάποια σκληρή μονεταριστική γραμμή. Ξέρετε επίσης, ότι παρά τη θετική κοινωνική της διάσταση, η πολιτική αυτή δημιουργεί και προβλήματα. Προβλήματα ανταγωνιστικότητας, που αν ξεπεράσουν κάποια όρια, θα μεταφέρουν το κόστος τους στις πλάτες των ίδιων των εργαζόμενων. Το θέλουμε αυτό ; Πιστεύω πως όχι. Προσπαθούμε να κρατήσουμε τη σωστή ισορροπία μεταξύ των στοιχείων της πολιτικής μας, ώστε να αντιστοιχεί και στον κοινωνικό χαρακτήρα του κόμματός μας, αλλά και να μην οδηγεί σε επιδράσεις που μας παρεκτρέπουν από άλλους εξ ίσου βασικούς στόχους μας.

Πήραμε και άλλα μέτρα κοινωνικού χαρακτήρα, παρά τις πιέσεις που αντιμετωπίζουμε. Να θυμίσω το ΕΚΑΣ, τα μέτρα για τους αγρότες, την επιδότηση του πετρελαίου θέρμανσης, τις αλλαγές στις ρυθμίσεις Σιούφα για το ασφαλιστικό, Προγράμματα στήριξης της τρίτης ηλικίας και της νέας γυναίκας, αλλά και αρκετά άλλα.

Θα ήθελα να θυμίσω, ότι η Κυβέρνησή μας ακολούθησε τη στρατηγική της βαθμιαίας βελτίωσης και προσέγγισης των στόχων και όχι τη στρατηγική του σοκ και της κοινωνικής αναληψίας που πρότεινε η αξιωματική αντιπολίτευση, και που με αποτυχία εφάρμοσε το 1990-93. Αυτό σημαίνει ότι για μια περίοδο ορισμένων ετών, πρέπει κάθε χρόνο να πετυχαίνουμε κάτι ακόμα, να κάνουμε ένα ακόμα βήμα μπροστά. Όχι να θεωρούμε ότι το βήμα αυτό υποδηλώνει αποτυχία, αστοχία ή ακόμα και χρεωκοπία της πολιτικής που ακολουθείται, όπως μερικοί δε διστάζουν να πουν. Πρέπει να έχουμε συνείδηση για το πού είμαστε, τί στρατηγική ακολουθούμε, και πού θέλουμε να φτάσουμε.

Θέλω να θίξω τώρα ένα άλλο σημείο και αυτό είναι το θέμα των ενόπλων δυνάμεών μας και των εξοπλισμών. Έχουμε αποφασίσει να προχωρήσουμε στην υλοποίηση ενός φιλόδοξου προγράμματος ενίσχυσης της αμυντικής ικανότητας της χώρας, που έχει όμως και ένα εξαιρετικά υψηλό κόστος. Οι επιτυχίες μας στο πεδίο της εξωτερικής διπλωματίας δεν είναι λόγος για να

Οάρεα - όχι να παραπονοιάζε - αμα να παραπονοιάζε.

Αποφασιστική
 Γιατί εφαρμόζει
 ομιλίες.

